

PRAKTISCHE VOORSTELLEN VOOR EEN GEMEEN ROEREND BESLAG

door

A. VERBEKE
Buitengewoon Hoogleraar
Advocaat

In het nieuwe artikel 1524 Ger.W. ingevoerd door de wet van 29 mei 2000 wordt het uitvoerend roerend beslag aangepast. De nieuwe regeling laat veel vragen onbeantwoord. In deze bijdrage wordt eerst beknopt het theoretische kader van de problematiek geschetst. Aldus wordt ingegaan op de nieuwe positie van de verzetdoende schuldeiser alsook op het concept van het gemeen beslag. Rekening houdend met de uitgangspunten en doelstellingen van de wet worden daarna een aantal praktische voorstellen geformuleerd met het oog op een realistische uitwerking van de nieuwe regels in de praktijk.

INHOUD

- I. PROBLEEMSTELLING (1-4)**
- II. DE VERSTERKTE POSITIE VAN DE VERZETDOENDE SCHULDEISER (5-10)**
 - A. Opname van verzet in het bestand van berichten (6-7)
 - B. Verzet met uitvoerbare titel (8-10)
- III. NAAR EEN GEMEEN ROEREND BESLAG (11-42)**
 - A. Principe van het gemeen beslag (11-13)
 - B. Voorafgaandelijke vereisten (14-16)
 - C. Instrumenterende gerechtsdeurwaarder (17-20)
 - D. Minimum termijn tussen beslag en verkoop (21-23)
 - E. Gewaarmerkt afschrift van gemeen beslag (24-34)
 - F. Proces-economie en verbod van frustratoire kosten (35-39)
 - G. Doorhaling van het bericht van gemeen beslag (40-42)
- IV. CONCLUSIE (43-45)**

I. Probleemstelling

1. De wet van 29 mei 2000 „houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek” (B.S. 9 augustus 2000)(1) wijzigt artikel 1524 Ger.W.

In een eerdere bijdrage heb ik daarbij kritische bedenkingen geformuleerd, met name omtrent de praktische toepasbaarheid van deze bepaling(2). Ik zal de uitvoerige analyse aldaar uiteraard niet hernemen. Wel wil ik hierna proberen voort te bouwen op de genoemde publicatie en een aanzet geven tot een m.i. praktisch en haalbaar systeem van gemeen roerend beslag.

2. Het uitvoerend roerend beslag is, in tegenstelling tot het uitvoerend onroerend beslag en het derdenbeslag, in eerste instantie geen realisatiemiddel, maar veeleer een pressiemiddel. Bij het roerend beslag ligt het niet in de bedoeling om door te gaan tot het einde, dit is verkoop en verdeling van de opbrengst daarvan. Het roerend beslag moet druk op de ketel zetten om een onwillige of nalatige schuldenaar onder druk te zetten om mee te werken aan een aflossingsschema en hopelijk uit de schulden te geraken. Het wordt niet betwist dat slechts 2 à 3 % van de roerende beslagen uitmonden in een daadwerkelijke verkoop.

Het roerend beslag is een individuele executiemaatregel. De gerechtsdeurwaarder probeert de uitvoerbare titel van schuldeiser A tegen schuldenaar S op een zo efficiënt en goedkoop mogelijke wijze in te vorderen. Als er geen vrijwillige aflossingen komen, zal men via het pressiemiddel van het beslag vaak tot een afbetalingsschema komen. De gerechtsdeurwaarder probeert een akkoord te bekomen rond een redelijke maandelijkse afbetaling. Hij speelt hierbij een belangrijke rol. De gerechtsdeurwaarder zal de schuldenaar proberen te overtuigen om een extra inspanning te doen en nog wat meer te betalen; hij

(1) E. DIRIX en S. BRIJS, „De centralisatie van de beslagberichten en andere wijzigingen aan het beslagrecht”, *R.W.* 2000-2001, 41-48; E. DIRIX, „De collectieve dimensie van het beslagrecht in België”, *Tijdschrift voor Insolventierecht* 2001, 61-64; V. VAN DEN HASELKAMP-HANSENNE, „La loi du 29 mai 2000 portant création d’un fichier central des avis de saisie, de délégation, de cession et de règlement collectif de dettes et modifiant certaines dispositions du code judiciaire”, *J.T.* 2001, 257-265; E. DIRIX en P. TAEMLAN (eds.), *Naar het collectieve beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001.

(2) A. VERBEKE, „Het nieuwe artikel 1524 Ger.W.: Gemeenmaking van roerend beslag zonder collectivisering”, *R.W.* 2000-2001, 1545-1559.

zal de schuldeiser overtuigen van de redelijkheid van de afkorting en het belang om deze te aanvaarden.

De afgesproken vrijwillige betalingen komen uitsluitend toe aan schuldeiser A en worden op zijn vordering geïmputeerd. Andere schuldeisers van S komen hier niet aan te pas. Er is immers geen samenloop. Aldus kan het principe van gelijkheid van schuldeisers niet worden toegepast op afkortingen die een schuldenaar in het raam van een akkoord met de gerechtsdeurwaarder betaalt ten gunste van een beslagleggende schuldeiser. De evenredige verdeling, met inbegrip van de regeling der voorrechten, is hier *a fortiori* evenmin van toepassing. De wettige redenen van voorrang kunnen enkel worden ingeroepen op het provenu van het bevoorrechte onderpand, hetgeen niet aan de orde is, zolang er geen verkoop is.

Wanneer eenzelfde gerechtsdeurwaarder voor meerdere schuldeisers optreedt tegen schuldenaar S, dan zal hij voornoemde bemiddelingsrol voor beide schuldeisers opnemen. De gerechtsdeurwaarder probeert hier alle betrokkenen te „dwingen door overtuiging”(3). Dit is enkel succesvol in de mate dat er een evenwicht wordt bereikt tussen de rechten van de ene en de andere schuldeiser, en het recht van de debiteur op een menswaardige behandeling. Dit is een moeilijke en delicate opdracht. De praktijk leert echter dat de gerechtsdeurwaarder daar vaak wonderwel in slaagt.

3. Vele schuldenaars hebben meerdere schuldeisers. Meestal zullen minstens enkelen onder hen een andere gerechtsdeurwaarder onder de arm nemen. Deze tweede, derde en volgende gerechtsdeurwaarder zal ten aanzien van onze debiteur S hetzelfde systeem van individuele uitvoering toepassen als de eerste gerechtsdeurwaarder. Hij zal voor zijn schuldeiser een zo goed mogelijke vrijwillige afkorting proberen uit de brand te slepen. Indien nodig zal hij daarvoor enige pressie op de ketel zetten, via beslag. De debiteur kan dus langs voor en achter, links en rechts, boven en onder, worden bestookt met pressie-beslagen. In een recent arrest doet het Arbitragehof dit systeem af als „anarchistisch”(4). Zo probeert elke schuldeiser via zijn gerechtsdeurwaarder door middel van individuele executie het beste voor zichzelf binnen te halen.

(3) M.-T. CAUPAIN, „L’efficacité des voies d’exécution mobilières et leur vocation collective: une impossible alliance?”, in *Le surendettement civil, Formation permanente CUP*, 1995, 307.

(4) Het Hof ziet in de collectieve schuldenregeling volgende troef: „*La situation financière de la personne surendettée est globalisée et celle-ci est soustraite à la pression anarchique de créanciers grâce à l’intervention d’un médiateur de dettes*” (Arbitragehof 13 maart 2001, arrest nr. 35/2001).

Gelet op het feit dat het roerend beslag een pressiemiddel is om de debiteur tot vrijwillige afkortingen te dwingen, is het risico dat tegen eenzelfde schuldenaar meermaals en successief beslag wordt gelegd niet denkbeeldig. Hier ligt een delicate balans die de gerechtsdeurwaarders in evenwicht moeten houden. Het recht van een schuldeiser om het beslag als middel van tenuitvoerlegging toe te passen is immers doelgebonden. Hoewel in de wet niet in een uitvoeringsdrempel is voorzien, mogen de perken van de redelijkheid niet te buiten worden gegaan, zo oordeelde het Hof van Beroep te Antwerpen onlangs⁽⁵⁾.

4. Spijtig genoeg zijn er een aantal gevallen bekend waarbij blijkbaar toch misbruik werd gemaakt van de bestaande mechanismen, en op onredelijke en nutteloze wijze meerdere beslagen en betekeningen nieuwe verkoop werden gedaan, met hoog oplopende kosten voor de schuldenaar tot gevolg. Dit heeft er toe geleid dat de wetgever meende te moeten ingrijpen. Het nieuw artikel 1524 Ger.W. past in dit streven naar meer proces-economie.

II. De versterkte positie van de verzetdoende schuldeiser

5. De wet van 29 mei 2000 introduceert een versterkte positie voor de schuldeiser die verzet doet naar aanleiding van een gelegd beslag. Dit kadert binnen het grotere geheel van de centralisatie van de beslagberichten waarin men een zo transparant mogelijke samenbundeling van informatie over maatregelen tegen de debiteur wil samenbrengen. Aldus worden de beslagberichten niet enkel geïnformatiseerd en gecentraliseerd, maar ook uitgebreid met nieuwe informatie. Daartoe behoort het verzet dat in de nieuwe regeling een verdergaand effect krijgt dan onder het huidige recht.

A. OPNAME VAN VERZET IN HET BESTAND VAN BERICHTEN

6. Volgens artikel 1390 § 2 Ger.W. kan elke schuldeiser van wie de vordering in aanmerking komt voor de verdeling, met name een vordering die voldoet aan de vereisten van artikel 1628 Ger.W., zonder kosten voor de opname in het bestand (artikel 1389bis/6 Ger.W.) in verzet komen door via de griffier of een gerechtsdeur-

(5) Antwerpen 5 februari 2001, 1999/AR/267 (onuitgegeven).

waarder aan het bestand van de berichten een bericht van verzet toe te zenden. Dit verzet is algemeen en nationaal, met effect ten aanzien van alle beslagen ten laste van de schuldenaar, ook deze gelegd na het verzet. Dit is dus heel wat anders dan het verzet van vandaag dat enkel geldt ten aanzien van één welbepaald beslag.

Een vordering waarvoor een bericht van verzet kan worden verzonden, moet volgens artikel 1390 §2 Ger.W. louter voldoen aan de vereiste van artikel 1628 Ger.W., dus niet betwist zijn of vastgesteld zijn bij een titel, zelfs onderhands. De vergelijking met de evenredige verdeling gaat niet op omdat de debiteur in die context een ontwerp van het proces-verbaal van verdeling ontvangt en daartegen opmerkingen kan formuleren onder meer inzake het betwiste karakter van een vordering.

7. Het risico dat onterechte verzetten in het bestand worden opgenomen, is dan ook groot. De verzending van het bericht van verzet gebeurt door „bemiddeling(6)” van de gerechtsdeurwaarder of de griffier. Waar van de eerste kan worden vereist dat hij een *prima facie* controle doorvoert inzake de gegrondheid van het verzet, en daar in voorkomend geval aansprakelijk voor zou kunnen worden gesteld, lijkt dit niet mogelijk ten aanzien van de griffier(7). De griffies zijn niet uitgerust noch bedoeld om een, zelfs oppervlakkige, controle door te voeren van de gegrondheid van een verzet(8). Verzetten die via de griffie passeren, worden derhalve zonder enige controle in het bestand binnen gesluisd. Trouwens, ook voor de gerechtsdeurwaarder is het doen van een *prima facie* controle niet zo evident: hoe kan hij weten of de vordering al dan niet wordt betwist(9)?

(6) In de Franse tekst: „*par l'intermédiaire*”.

(7) Contra V. VANDEN HASELKAMP-HANSENNE, *l.c.*, *J.T.* 2001, 259 die ervan uitgaat dat ook de griffier dient te verifiëren of de vordering voldoet aan de vereisten van artikel 1628 Ger.W.

(8) In dezelfde zin S. BRIJS, „Naar een centraal elektronisch bestand van beslagberichten”, in *Naar het collectieve beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, nr. 24 die evenwel ten onrechte de gerechtsdeurwaarder reduceert tot een mandataris van de betrokken schuldeiser. Naar mijn mening is de gerechtsdeurwaarder een „*auxiliaire de justice*” die wel wordt gecontacteerd door een schuldeiser, doch niet zijn lasthebber is. Dit zou immers niet verenigbaar zijn met zijn opdracht als openbare en ministeriële ambtenaar. Zie nader in mijn bijdrage „De gerechtsdeurwaarder anno 2001. Nieuwe opdracht. Nieuw statuut. Nieuwe tucht”, in *De gerechtsdeurwaarder in Europa: de keuze voor de toekomst*, Congres te Brussel, 18 november 2000, Antwerpen, Intersentia, 2001, p. 84.

(9) Eerlijkheidshalve moet worden opgemerkt dat de gerechtsdeurwaarder vandaag al met een vergelijkbaar probleem wordt geconfronteerd in het raam van een bewarend beslag onder derden in toepassing van artikel 1445 Ger.W. Dit beslag is mogelijk zonder toelating van de beslagrechter indien de schuldeiser beschikt over onderhandse stukken waaruit blijkt dat de vordering zeker, vaststaand en opeisbaar is (art. 1415 Ger.W.) en spoedeisend is (art. 1413 Ger.W.). Dit artikel blijkt in de praktijk geen aanleiding te geven tot noemenswaardige problemen.

Het is daarom aangewezen dat de wet op dit punt zou worden gepreciseerd, in die zin dat een bericht van verzet enkel in het bestand van berichten kan worden ingebracht via de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder.

B. VERZET MET UITVOERBARE TITEL

8. De wijziging van het tweede lid van artikel 1524 Ger.W. leidt tot een daadwerkelijke gemeenmaking van (het initiatiefrecht bij) de beslaglegging. Als de verzetdoende schuldeiser beschikt over een uitvoerbare titel, dan kan hij mits vormvrije aanmaning aan de beslaglegger en zonder vordering tot indeplaatsstelling doen overgaan tot de verkoop van de beslagen goederen.

De bedoeling van de wetgever verdient steun. Als er al kosten van beslag zijn gemaakt, dan moet worden vermeden dat er nogmaals onnodige extra kosten van beslag worden gemaakt. Als schuldeiser A reeds beslag heeft gelegd en om een of andere reden geen voortgang maakt, dan moet het mogelijk zijn om de procedure toch te laten doorgaan, indien dit nuttig en verantwoord is voor een andere schuldeiser B, zonder dat B genoodzaakt is om nog eens kosten van beslag te maken.

Het proces-economische van de redenering bestaat hierin dat een éénmaal gelegd beslag op een eenvoudige wijze kan worden gemeen gemaakt, en bijgevolg kan dienen voor andere schuldeisers dan de beslagleggende schuldeiser A. Met andere woorden, eens A de trein op de rails heeft gezet, kunnen de andere schuldeisers daar eenvoudig hun wagonnetje aanhangen, in de plaats van verplicht te worden om zelf een nieuwe trein te laten vertrekken. Waar A als beslaglegger in het huidige systeem „*master of the procedure*” is, wordt hem dit recht ontnomen en wordt het initiatiefrecht over de voortgang van de procedure gemeen gemaakt.

Aldus kan elke verzetdoende schuldeiser met een uitvoerbare titel de verkoop van de beslagen goederen vorderen, los van de beslissing terzake door de beslagleggende schuldeiser en zonder dat een indeplaatsstelling moet worden gevorderd. Met andere woorden, het recht dat vandaag toekomt aan de beslaglegger bij vergelijking wordt nu uitgebreid tot elke verzetdoende schuldeiser met een uitvoerbare titel.

9. Het is echter niet zo duidelijk hoe de nieuwe regeling in de praktijk concreet moet worden toegepast. Enige verwarring wordt veroorzaakt door overwegingen in de Memorie van Toelichting, die verder gaan

dan de tekst van de wet en wellicht ook de bedoeling van de wetgever. Gekoppeld aan de oprichting van het centraal bestand van beslagberichten, gewagen sommigen van de invoering van het „collectieve beslagrecht”. In mijn recente bedenkingen bij artikel 1524 Ger.W. heb ik betoogd dat dergelijke interpretatie niet alleen fout is, maar ook praktisch onwerkbaar, althans in de huidige stand van zaken, en tenslotte ook onwenselijk(10).

Het nieuwe artikel 1524 Ger.W. introduceert een systeem van gemeenmaking van het roerend beslag, zonder dat dit ook maar enige inhoudelijke collectivisering van het beslag impliceert. Het beslag blijft een individuele executiemaatregel.

10. Hierna doe ik een aantal concrete voorstellen om artikel 1524 Ger.W. op een m.i. correcte en haalbare wijze in de praktijk toe te passen. Om dit volledig gestalte te kunnen geven, zijn enige aanvullingen en verfijningen van de huidige regeling nodig. Het betreft evenwel aanpassingen die kunnen worden doorgevoerd zonder te raken aan het wezen zelf van de wet van 29 mei 2000. Wellicht kunnen een aantal praktische aspecten zelfs worden uitgewerkt via uitvoeringsbesluiten bij de wet.

Ik aanvaard derhalve de wet van 29 mei 2000 als uitgangspunt, zonder afbreuk te doen aan de vernieuwingen die deze wet invoert. Voortbouwend op de nieuwe wet stel ik een aantal preciseringen voor die het mogelijk moeten maken dat de wet (en de achterliggende bedoeling van de wetgever) in de dagelijkse praktijk op een efficiënte en kostenbesparende wijze kan functioneren.

III. Naar een gemeen roerend beslag

A. PRINCIPE VAN HET GEMEEN BESLAG

11. Hernemen wij de hypothese van schuldeiser A die een uitvoerbare titel heeft tegen schuldenaar S. Deze laatste betaalt niet vrijwillig zodat A een gerechtsdeurwaarder contacteert. De deurwaarder probeert S te overtuigen vrijwillig, eventueel in schijven, te betalen. In eerste instantie lukt dit niet. Nadat beslag is gelegd op zijn inboedel blijkt S wat coöperatiever te worden en komt het tot een aanvaardbaar afbetalingsschema.

(10) *R.W.* 2000-2001, 1549-1556, nrs. 15-35 en 1559, nrs. 49-51.

Schuldeiser B bevindt zich in dezelfde situatie. Het nieuwe artikel 1524 Ger.W. biedt hem de mogelijkheid om de pressie op S op te voeren zonder dat de gerechtsdeurwaarder die voor B optreedt, op zijn beurt ook beslag moet leggen. B heeft immers een uitvoerbare titel en heeft verzet gedaan naar aanleiding van het gelegde beslag. Aldus dient B geen nieuw beslag te leggen om een verkoop te eisen. Het bestaande beslag is gemeen zodat hij zich daarop kan baseren.

12. Bijgevolg kan B op dezelfde wijze als A zijn schuldenaar onder druk zetten om ook aan hem afkortingen te betalen, door de dreiging om de beslagprocedure verder te zetten door het laten stellen van een nieuwe verkoopdag. De schuldenaar S zal dan rechtstreeks met B, dit is de gerechtsdeurwaarder die handelt op verzoek van B, moeten onderhandelen over afkortingen die aan B moeten worden betaald.

Wanneer S ten aanzien van B de maandelijkse afbetalingen niet nakomt, *kan B via de instrumenterende gerechtsdeurwaarder verzoeken om een nieuwe verkoopdag te stellen*(11). Dit scenario kan zich voordoen voor iedere navolgende-verzetdoende schuldeiser. Er is derhalve duidelijk geen sprake van een collectieve invorderingsprocedure.

13. Het weze benadrukt dat de tekst van artikel 1524 Ger.W. niet verplicht tot een beslag op alle roerende goederen. De nieuwe bepaling laat onverkort de mogelijkheid om beslag te leggen op slechts bepaalde goederen, evenals de mogelijkheid om na dit eerste beslag een nieuw beslag te leggen en een beslag bij vermeerdering of bij vergelijking te leggen. Zoals steeds geldt ook hier het proportionaliteitsbeginsel.

Het nuttigheids criterium dat een gerechtsdeurwaarder altijd moet voor ogen houden, speelt niet alleen voor de beoordeling van de vraag OF hij een beslag zal leggen, maar ook IN WELKE MATE en OP WELKE GOEDEREN hij een beslag zal leggen. Zo moet hij oordelen of hij beslag legt op slechts bepaalde goederen, of op meerdere goederen of zelfs op geheel de inboedel.

Dit nuttigheids criterium speelt evenzeer bij de beslissing of een verkoopdag zal worden vastgesteld, alsook bij de beoordeling of daadwerkelijk tot verkoop zal worden overgegaan. Verder in mijn betoog ga ik nader in op dit probleem van frustratoire kosten (zie F).

(11) Hoe dit concreet moet gebeuren, wordt niet in de wet bepaald. Precies daaromtrent wil ik hierna een voorstel formuleren.

B. VOORAFGAANDELIJKE VEREISTEN

14. Schuldeiser B kan zich slechts op het gemene beslag beroepen indien hij voldoet aan vier voorafgaandelijke vereisten. Twee daarvan blijken uit de tekst van artikel 1524 tweede lid Ger.W., twee bijkomende vereisten volgen m.i. uit de algemene principes van het beslagrecht.

15. De eerste twee in de wet vernoemde vereisten werden reeds aangehaald: B moet verzet hebben aangetekend en dit hebben laten melden in het centraal register van de beslagberichten. Daarnaast moet B over een uitvoerbare titel beschikken tegen S. Het is evident dat een schuldeiser via het gemene beslag niet meer (executie)rechten kan verkrijgen dan hij zelf als individuele schuldeiser zou hebben, indien er nog geen beslag zou gelegd geweest zijn door A.

16. In dezelfde lijn liggen de twee vereisten die behoren tot de algemene principes van het beslagrecht, met name de vereisten van voorafgaandelijke betekening van de titel aan de schuldenaar, alsook de betekening van een bevel tot betalen. Deze formaliteiten zijn essentiële garanties ter bescherming en vrijwaring van de rechten van de schuldenaar. In de mate dat de verplichte naleving hiervan zou in twijfel worden getrokken, lijkt het mij dat een wettelijke precisering op dit punt noodzakelijk is(12).

C. INSTRUMENTERENDE GERECHTSDEURWAARDER

17. Wij blijven uitgaan van de hypothese dat een beslag is gelegd voor schuldeiser A. Door de afkortingsregeling is de verkoop uitgesteld zodat de verkoop niet doorgaat op de vastgestelde dag. In dat geval kan, blijkens de tekst van het tweede lid van artikel 1524 Ger.W., de verzetdoende schuldeiser die over een uitvoerbare titel beschikt, dit is onze schuldeiser B, *na aanmaning aan de beslaglegger (A)*(13) en zonder enige vordering tot indeplaatsstelling, *doen overgaan tot de verkoop van de in beslag genomen goederen door de instrumenterende gerechtsdeurwaarder.*

(12) Zie ook mijn bijdrage in *R.W.* 2000-2001, 1549, nr. 13 *in fine*.

(13) De wet bepaalt niet welke de precieze bedoeling is van de aanmaning, noch of en hoe en binnen welke termijn de beslaglegger aan deze aanmaning gevolg moet geven.

18. Hoe kan dit nu concreet en praktisch in zijn werk gaan? Verwijst de term instrumenterende gerechtsdeurwaarder naar de eerste gerechtsdeurwaarder die op verzoek van A het beslag heeft gelegd? Of verwijst de term naar de gerechtsdeurwaarder die voor schuldeiser B optreedt en instrumenteert?

Strikt genomen noopt de huidige versie van het nieuwe artikel 1524 wellicht tot de eerste conclusie, met name de instrumenterende gerechtsdeurwaarder die wordt bedoeld is de beslagleggende gerechtsdeurwaarder. Nochtans hoeft dit niet noodzakelijk deze gerechtsdeurwaarder te zijn⁽¹⁴⁾. In het raam van een individuele executiemaatregel lijkt het mij immers logisch dat de instrumenterende gerechtsdeurwaarder deze is die optreedt voor de schuldeiser die de verkoop eist. Als dat niet beslaglegger A maar verzetdoener B is, dan is de instrumenterende gerechtsdeurwaarder deze die optreedt voor B. Een precisering van de wettekst is hiervoor aangewezen.

19. In deze laatste optiek rijst dan wel een praktisch probleem omdat de gerechtsdeurwaarder die optreedt voor verzetdoener B het beslag niet heeft gelegd. Hij beschikt dus niet over een stuk op grond waarvan hij de verkoopdag kan betekenen. Hij is nochtans wel gerechtigd om de verkoopdag te betekenen omdat hij zich beroept op een bestaand beslag, dat gemeen is aan alle schuldeisers die aan de voorwaarden voldoen. Daar schuldeiser B voldoet aan de genoemde vier voorafgaandelijke vereisten, is het beslag aan hem gemeen en kan hij er zich op beroepen om de verkoop te vorderen.

20. Het genoemde praktisch probleem kan eenvoudig worden opgelost, met name via een gewaarmerkt afschrift van het beslag. *Mits naleving van de wettelijke vereiste van aanmaning aan de beslaglegger, kan gerechtsdeurwaarder B dan op grond van dit gewaarmerkt afschrift de uitvoeringsprocedure voortzetten en een verkoopdag betekenen.* Een wettelijke precisering in deze zin is evenzeer aangewezen.

Op de mogelijke precieze werking en organisatie van dit systeem van gewaarmerkte afschriften zal ik hierna ingaan. Eerst volgt nog een belangrijke opmerking inzake de termijn die B moet respecteren tussen zijn beslag en de verkoopdag.

(14) *R.W.* 2000-2001, 1554, nr. 31 *in fine*.

D. MINIMUM TERMIJN TUSSEN BESLAG EN VERKOOP

21. Krachtens artikel 1520 Ger.W. moet er ten minste een termijn van één maand verlopen tussen de betekening van het beslag en de verkoop. Vervolgens bepaalt artikel 1521 Ger.W. dat indien de verkoop plaats heeft op een andere (dit is latere) dag dan in de betekening (van het beslag) vermeld, de debiteur daartoe moet worden opgeroepen minstens vier werkdagen voor de verkoop. Hieruit volgt dat een beslagleggende schuldeiser aan de debiteur één maand respijt moet laten, de eerste keer dat hij de verkoop vordert. Deze regel biedt de schuldenaar een vorm van bescherming die hem de nodige tijd en ademruimte geeft om de verkoop te voorkomen. Deze periode verleent aan de betrokkenen de vereiste negotiatieruimte zodat aan een minnelijk afbetalingsplan kan worden gewerkt, en er effectief zelden tot verkoop wordt overgegaan.

22. In toepassing van het nieuwe artikel 1524 Ger.W. kan de verzetdoende schuldeiser B, voor zover er al een maand is verstreken sinds de betekening van het beslag van A, de verkoop doen vaststellen enkel rekening houdend met voornoemde korte termijn van vier dagen. Hieruit zou dan volgen dat een dergelijke verzetdoende schuldeiser, reeds vanaf de eerste keer dat hij een verkoop vordert, geen respijt van een maand moet laten. Van enige onderhandelingsruimte voor de debiteur zou dan geen sprake meer zijn. De schuldenaar zou de adem kunnen worden afgesneden.

Het lijkt mij dan ook ten zeerste aangewezen dat de wet op dit punt zou worden gepreciseerd. *De verzetdoende schuldeiser B die via een gewaarmerkt afschrift van het gemene beslag tot verkoop wil doen overgaan, moet evenals de beslagleggende schuldeiser A, de eerste keer dat hij de verkoop wil doen vaststellen, de minimumtermijn van één maand respecteren.*

23. Op die manier wordt de gemeenmaking van het beslag ook hier op een correcte wijze doorgetrokken. De schuldeisers die zich op het gemene beslag kunnen beroepen, kunnen geen betere positie verwerven dan zij zouden hebben gehad zo er nog geen beslag zou gelegd zijn. Zij kunnen de positie van de schuldenaar en de garanties ter bescherming van de schuldenaar niet aantasten. Net zoals zij onderworpen blijven aan de vereisten van betekening van titel en bevel tot betalen (zie hoger), moeten zij ook de minimumtermijn van één maand tussen beslag en verkoopdag ondergaan. Dit alles ter vrijwaring van de rechten van de debiteur.

De nieuwe verkoopdagen die nadien in hetzelfde dossier eventueel worden betekend, zijn onderworpen, zoals ook voor de beslagleggende gerechtsdeurwaarder het geval is, aan de gewone termijn van vier dagen.

E. GEWAARMERKT AFSCHRIFT VAN GEMEEN BESLAG

24. Zoals gezegd moet als instrumenterende gerechtsdeurwaarder uit artikel 1524 tweede lid worden beschouwd de gerechtsdeurwaarder die optreedt voor de schuldeiser die de verkoop verzoekt. Als dit niet de deurwaarder is die zelf het beslag heeft gelegd, dan zal deze instrumenterende gerechtsdeurwaarder slechts kunnen verder gaan mits hij beschikt over een gewaarmerkt afschrift van het gemeen beslag.

Het opzetten van een werkbaar systeem tot aflevering van dergelijk gewaarmerkt afschrift kan op verschillende manieren gebeuren. Ik wil hierna twee mogelijke opties bekijken: een eerste moderne optie en een tweede meer ambachtelijke variant. De eerste optie sluit volledig aan bij de filosofie van de wet van 29 mei 2000 in die zin dat het centrale register van de beslagberichten ook instaat voor het afleveren van een gewaarmerkt afschrift. In de mate dat een en ander om technische redenen niet haalbaar zou zijn, kan een operationeel systeem worden opgezet waarbij de beslagleggende gerechtsdeurwaarder optreedt als coördinerende gerechtsdeurwaarder bij wie een gewaarmerkt afschrift van het door hem gelegde beslag kan worden bekomen.

Eerste moderne optie. Gewaarmerkt afschrift via het bestand van berichten

25. Deze eerste optie geniet mijn voorkeur, maar is zoals gezegd functie van de praktische en technische haalbaarheid om het centrale bestand van berichten qua hard- en software zo te organiseren dat het de hiernavolgende opdracht aankan.

26. Het systeem zou er kunnen in bestaan dat de beslagleggende gerechtsdeurwaarder bij het neerleggen van het beslagbericht, onder de vorm van een tekstverwerkend document (dit is b.v. een word-document en dus niet een tiff-document), elektronisch een (noodzakelijkerwijze getypt) afschrift van zijn proces-verbaal van beslag aan de centrale toestuur. Dit veronderstelt dat de gerechtsdeurwaarder na elk beslag de datum, de naam van de getuige, de beschrijving van de in beslag genomen goederen, de identiteit en hoedanigheid van de persoon aan wie het p.v. van beslag werd afgegeven (of de verm-

ding dat het exploit werd achtergelaten conform artikel 38 § 1 Ger.W.), verwerkt in een document dat elektronisch aan het bestand kan worden toegestuurd.

Dit elektronisch afschrift van het beslagexploot wordt opgeslagen in het geheugen van het bestand zodat gerechtsdeurwaarder B aan het bestand om mededeling van een afschrift van het beslag kan vragen. Dit heeft als voordeel dat de gerechtsdeurwaarders onder elkaar geen briefwisseling hoeven te voeren en dat er desgevallend geen vertraging kan ontstaan in het afleveren van het gewaarmerkt afschrift. Bovendien zou het bestand dan op het bericht van beslag kunnen vermelden aan welke gerechtsdeurwaarder wanneer en voor welke schuldvordering een afschrift van het beslag werd afgeleverd.

Indien de gerechtsdeurwaarder die het beslag heeft gelegd, zou worden belast met een tweede uitvoeringsdossier dient ook hij een afschrift aan de centrale te vragen. De beslagrechter die het bestand elektronisch zou consulteren, kan aldus direct nazien welke gerechtsdeurwaarder een afschrift heeft gevraagd.

Indien er een tweede (aanvullend) beslag zou worden gelegd, zou ook dat beslag in de vorm van een word-document aan het bestand moeten worden overgemaakt. Nadat ook het aanvullend beslag elektronisch aan het bestand zal zijn meegedeeld, zou de centrale dan elektronisch afschrift van beide beslagen meedelen aan de gerechtsdeurwaarders die hierom verzoeken in het raam van een nieuw uitvoeringsdossier.

27. De beslagleggende gerechtsdeurwaarder moet de op het origineel van het beslag handgeschreven notities (laten) intikken alvorens het beslag onder de vorm van een tekstverwerkend document aan de centrale kan worden toegestuurd. Dit is een extra-inspanning waarvoor in een passende vergoeding moet worden voorzien, b.v. een forfait van 2000 BEF.

Een ander financieel aspect betreft de kostprijs voor het bekomen van een gewaarmerkt afschrift. Ook deze moet redelijk zijn. Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat het bestand zal moeten worden uitgerust met een sterker geheugen. Toch lijkt een en ander mij haalbaar te moeten zijn.

Tweede ambachtelijke optie. Gewaarmerkt afschrift via coördinerende gerechtsdeurwaarder

28. In de mate dat het vorenstaande om technische, financiële of andere redenen niet haalbaar zou zijn, kunnen wij terugvallen op

de tweede meer ambachtelijke optie. Het gewaarmerkt afschrift wordt hier niet aangevraagd aan het centrale bestand van berichten, maar aan de beslagleggende gerechtsdeurwaarder die in dit systeem de rol toebedeeld krijgt van coördinerende gerechtsdeurwaarder.

29. Aldus kan de gerechtsdeurwaarder die optreedt voor een verzetdoende schuldeiser die aan de genoemde voorwaarden voldoet, aan de beslagleggende gerechtsdeurwaarder een verzoek richten tot afgifte van een gewaarmerkt afschrift van het gemene beslag. Voor het afleveren van een gewaarmerkt afschrift van het gemene beslag is aan de coördinerende gerechtsdeurwaarder een beperkte vergoeding verschuldigd (b.v. dossierrecht + rollen geschriften + aantekenport). Onder toepassing van het tarief van 2001 zou dat betekenen: 435 (dossierrecht) + 510 (afschrift van een beslag dat 5 bladzijden telt) + 167 (aangetekende zending) = 1.112 BEF. Met dit gewaarmerkt afschrift kan gerechtsdeurwaarder B een vaststelling van verkoop betekenen en hoeft hij geen tweede beslag te leggen. Vergelijken wij even wat deze vaststelling van verkoop minder zou kosten dan het leggen van een tweede beslag. De som van 1.211 (vacatie beslag) + 202 (getuige) + 200 (reis getuige – forfaitair gemiddelde) + 408 (rollen, indien er maar één schuldenaar is) of in totaal 2.021 BEF, desgevallend te vermeerderen met de kosten van slotenmaker (nemen we 2.500 BEF). Naar gelang het geval betekent dit een besparing van $(2.021 - 1.112 =) 909$ BEF of van $(2.021 + 2.500 - 1.112 =) 3.409$ BEF. Naar mijn oordeel is het aangewezen om de vergoeding van 1.112 BEF te beperken tot het eerste af te leveren gewaarmerkt afschrift. Alle daarna volgende afschriften van eenzelfde beslag zouden dan moeten worden afgeleverd tegen een gereduceerde vergoeding, b.v. 500 BEF.

30. Elk afgeleverd gewaarmerkt afschrift bevat in de rechterbovenhoek het volgnummer van aflevering. De coördinerende gerechtsdeurwaarder is gehouden een register der gewaarmerkte afschriften bij te houden, per beslag dat door hem werd gelegd.

Indien het beslagdossier bij de coördinerende gerechtsdeurwaarder binnen de termijn van drie jaar(15) werd vereffend, is deze laatste gehouden uiterlijk één maand voor het verstrijken van deze periode — na voorafgaand nazicht via het centrale bestand van beslagberichten — de in dit bestand voorkomende gerechtsdeurwaarder met het oudste

(15) Dit is de bewaringstermijn van een bericht in het bestand van berichten (artikel 1390*septies* derde lid Ger.W.).

door hem afgeleverde gewaarmerkt afschrift, van deze toestand op de hoogte te brengen.

Deze instrumenterende gerechtsdeurwaarder dient vervolgens tijdig het nodige te doen voor een eventuele hernieuwing van het bericht van beslag(16) en neemt aldus de rol van de beslagleggende gerechtsdeurwaarder over. Hij wordt de nieuwe coördinerende gerechtsdeurwaarder met het oog op afgifte van gewaarmerkte afschriften van het gemene beslag. Andere gerechtsdeurwaarders die reeds eerder een gewaarmerkt afschrift ontvingen en nog in het centrale bestand vermeld staan, worden binnen de eerstvolgende werkdag van deze nieuwe toestand op de hoogte gebracht.

Vanuit het oogpunt van proces-economie is het aangewezen dat de oude gewaarmerkte afschriften verder kunnen worden gebruikt. De nieuwe coördinerende gerechtsdeurwaarder zal in zijn register van gewaarmerkte afschriften een kopie voegen van het register van de vorige coördinerende gerechtsdeurwaarder. De volgnummers van nieuwe door hem af te leveren gewaarmerkte afschriften volgen op de volgnummers der vroeger afgeleverde afschriften.

Bijkomende praktische aspecten

31. Het afgeleverde gewaarmerkt afschrift geldt slechts voor de uitvoerbare titel op grond waarvan het is bekomen. De instrumenterende gerechtsdeurwaarder mag het in een bepaald uitvoeringsdossier verkregen gewaarmerkt afschrift niet gebruiken in een ander uitvoeringsdossier op zijn kantoor. Per uitvoerbare titel dient hij dus een afzonderlijk gewaarmerkt afschrift van het gemene beslag te bekomen.

Op die manier kan in de ene optie het bestand van berichten, in de andere optie de coördinerende gerechtsdeurwaarder nauwkeurig bijhouden aan wie, wanneer en hoeveel afschriften zijn afgeleverd. Dat een gewaarmerkt afschrift slechts voor één dossier kan dienen, is ook logisch gelet op de vereiste van artikel 1524 Ger.W. dat de verzetdoende schuldeiser de beslaglegger moet aanmanen. Aldus wordt één gewaarmerkt afschrift afgeleverd per aanmaning.

(16) Tenzij eventueel als pendant van de onmiddellijke schrappingsplicht na voldoening van de schuld (zie hierna) zou worden voorzien in een automatische hernieuwing der berichten. Binnen het bestek van deze bijdrage kan ik daar niet verder op ingaan.

32. De vraag rijst hoe lang een gelegd beslag nuttig kan blijven dienen als gemene uitvoeringsbasis voor alle schuldeisers. Roerende goederen roteren snel, verslijten en verminderen in waarde. Het lijkt mij niet nodig de gewone regels van geldigheidsduur van een beslag aan te passen. De mechanismen van beslag bij vergelijking en vermeerdering, alsook de mogelijkheid om een nieuw beslag te leggen, blijven voorhanden zo dit in de concrete situatie nuttig of nodig zou zijn.

33. Indien er door de beslagleggende (of in de tweede optie de coördinerende) gerechtsdeurwaarder wordt overgegaan tot een beslag bij nazicht en (eventueel) vermeerdering, dient hij binnen de drie werkdagen een aanvullend bericht van beslag neer te leggen.

Indien er door een andere dan de beslagleggende (of in de tweede optie de coördinerende) gerechtsdeurwaarder wordt overgegaan tot een beslag bij nazicht en vermeerdering, dan moet dit door deze gerechtsdeurwaarder binnen de drie werkdagen worden gemeld aan het bestand van berichten en in voorkomend daarenboven ook nog aan de coördinerende gerechtsdeurwaarder (die dan zijn gewaarmerkte afschriften moet actualiseren: zie hierna).

In beide gevallen gebeuren de respectieve uitvoeringen vanaf dat moment op basis van het aangevulde en vervolledigde beslag.

34. De goederen die bij vermeerdering in beslag werden genomen, worden daartoe door het bestand van berichten respectievelijk de coördinerende gerechtsdeurwaarder onderaan het oorspronkelijke beslag in aanvulling/vervollediging ervan vermeld. Ook de initieel inbeslaggenomen goederen die ter gelegenheid van het nazicht niet meer aan te treffen zijn, worden alsdusdanig vermeld. Het bestand van berichten respectievelijk de coördinerende gerechtsdeurwaarder maakt een aanvullend gewaarmerkt afschrift van het aangevulde/aangepaste beslag over aan de verschillende gerechtsdeurwaarders die reeds in het bezit zijn van een oorspronkelijk gewaarmerkt afschrift, voor zover deze daarom verzoeken.

F. PROCES-ECONOMIE EN VERBOD VAN FRUSTRATOIRE KOSTEN

35. Uitgaande van de doelstelling om het bestaande invorderingsstelsel meer efficiënt maar tevens meer kostenbesparend te maken, moet erover worden gewaakt dat de proces-economische voordelen van het gemene beslag niet verloren gaan langs de achterdeur van b.v.

een opeenstapeling van nieuwe dagstellingen verkoop. Het feit dat dank zij het gemene beslag kan worden bespaard op de beslagkosten, belet niet dat een strikte houding en omzichtigheid van de gerechtsdeurwaarder noodzakelijk blijft om nutteloze kosten te vermijden.

36. Even goed als vandaag zal de gerechtsdeurwaarder ook in dit nieuwe systeem van gemeen beslag steeds zijn interventies en maatregelen, dus ook het stellen van een verkoopdag, moeten toetsen aan het nuttigheids criterium. Daarbij moet hij een kost- en baatanalyse maken, rekening houdend met de concrete omstandigheden van het dossier. Dit is niet altijd evident en de gerechtsdeurwaarders moeten de discipline hebben om op een bepaald moment geen aktekosten meer te maken en eventueel trachten op een andere wijze in te vorderen. Dit kan b.v. door meer overleg tussen de gerechtsdeurwaarders waarbij deze aan elkaar de inlichtingen geven die nodig zijn om met kennis van zaken te beslissen welke wending te geven aan een dossier, door overtuigingskracht en diplomatie naar de schuldenaar toe en dergelijke. Dit alles gebeurt reeds vandaag. Doch wellicht moet de kritische reflex omtrent de opportuniteit van bepaalde kosten en maatregelen sterker en strikter worden dan vandaag.

In bepaalde omstandigheden heeft gedwongen tenuitvoerlegging geen enkele zin meer en is het de plicht van de gerechtsdeurwaarder om de debiteur aan te zetten tot en te begeleiden naar een collectieve vereffeningsprocedure (collectieve schuldenregeling c.q. gerechtelijk akkoord/faillissement). De gerechtsdeurwaarder die vaststelt dat lastens een bepaalde schuldenaar (te) veel schuldeisers tegelijkertijd hun rechten opeisen moet als openbaar ambtenaar de schuldenaar informeren omtrent deze collectieve procedures. Bovendien is de gerechtsdeurwaarder vaak de enige juridische actor met wie de debiteur in direct contact komt.

37. De gerechtsdeurwaarder die het nuttigheids criterium niet respecteert, riskeert ingevolge toepassing van artikel 866 Ger.W. zelf op te draaien voor de nutteloze kosten of zelfs schadevergoeding te moeten betalen, zoals blijkt uit het eerder geciteerde arrest van het hof van beroep te Antwerpen(17). Dit principe legt een grote aansprakelijkheid op de schouders van de gerechtsdeurwaarders. Men mag nochtans van dit korps verwachten dat ze de uitdaging aannemen en aankunnen.

(17) Zie nader mijn commentaar in *R.W.* 2000-2001, 1547-1548, nr. 8.

Een en ander moet noodzakelijkerwijze ook worden gekoppeld aan de verdere uitbouw van het korps van gerechtsdeurwaarders tot een keurkorps van commissarissen voor executie, met een zeer strikt en efficiënt tuchtrecht⁽¹⁸⁾. Naar mijn oordeel vormt dergelijk tuchtrecht de wezenlijke hoeksteen, niet alleen voor de toekomst van het ambt van gerechtsdeurwaarder, maar zelfs voor de toekomst van het executierecht in het algemeen.

38. Dit tuchtrecht kan ook een belangrijke rol vervullen bij het versterken van de slagkracht van artikel 866 Ger.W. Op dit ogenblik heeft de schuldenaar die de beslagrechter wenst te adiëren, overeenkomstig art. 866 Ger.W. de mogelijkheid om dat rechtstreeks te doen, maar dit kan alleen via een dagvaarding zodat de debiteur de kosten moet voorschieten. Vaak zal de schuldenaar daarvoor de financiële middelen niet (meer) hebben.

Indien de schuldenaar zonder „voorfiltering” kosteloos de beslagrechter zou kunnen vatten, valt te vrezen voor een overbelasting van de beslagrechters. De ideale oplossing bestaat er dan ook in om de schuldenaar toe te laten zich in het raam van art. 866 Ger.W. kosteloos te wenden tot de tuchtrechterlijke instantie. Deze heeft dan een belangrijke filterfunctie. Het tuchtorgaan kan beslissen het dossier voor toepassing van art. 866 Ger.W. (voor de eiser kosteloos) toe te sturen aan de beslagrechter die dan de beide partijen en de gerechtsdeurwaarder zou moeten oproepen alvorens over het al dan niet frustratoir karakter van bepaalde uitgezette kosten te statueren. Beslist de tuchtinstantie dat toepassing van artikel 866 niet aan de orde is, dan kan de klager die het daar niet mee eens is, nog steeds de beslagrechter adiëren, maar dan moet hij wel kosten voorschieten, zoals in het actuele systeem.

39. Dit alles belet niet dat ik pleit voor een redelijke invulling en appreciatie van de al dan niet nuttigheid van gemaakte kosten en genomen maatregelen, ook bij de beoordeling daarvan door de rechter, rekening houdend met de concrete omstandigheden en context waarin op het terrein een beslissing moet worden genomen.

(18) Zie daarover uitvoerig in mijn bijdrage „De gerechtsdeurwaarder anno 2001. Nieuwe opdracht. Nieuw statuut. Nieuwe tucht”, hoger geciteerd, p. 79-117, evenals in „Quel huissier pour l'Europe?”, in *Nouveaux droits. Dans un nouvel espace européen de justice: le droit processuel et le droit de l'exécution*, Parijs, E.J.T. 2001, te verschijnen.

40. Volgens de huidige tekst van artikel 1390^{septies} lid 4 Ger.W. kan de verzetdoende schuldeiser zonder uitvoerbare titel, die zelf nog niets kan doen inzake gedwongen tenuitvoerlegging, verhinderen dat een bericht van beslag zonder zijn toestemming wordt geschraapt(19). Ondanks het feit dat de schuld waarvoor het beslag werd gelegd, is betaald, en ondanks het feit dat de verzetdoener zelf geen uitwinning kan doorvoeren, vermits hij geen uitvoerbare titel heeft, kan hij de schrapping van het bericht van beslag verhinderen. Dit biedt schuldeisers zonder uitvoerbare titel een bijkomend drukkingsmiddel om betalingen af te dwingen. De bescherming van de rechten van de debiteur komt hier op de helling te staan.

Een eerste mogelijke oplossing kan er in bestaan dat enkel de schuldeiser die voldoet aan de vereisten om bewarend beslag te leggen, zich kan verzetten tegen de schrapping van het bericht(20). Om dit te beoordelen is evenwel de tussenkomst van de beslagrechter nodig.

Een tweede mogelijkheid, die mijn voorkeur geniet, bestaat er eenvoudig in dat de wet zou worden gepreciseerd in die zin dat artikel 1390^{septies} lid 4 Ger.W. niet geldt voor een verzetdoende schuldeiser zonder uitvoerbare titel. Aldus zouden berichten van verzet, gedaan door schuldeisers zonder uitvoerbare titel, de schrapping van het bericht van beslag, in voornoemd geval van voldoening van de oorzaak van het beslag, niet kunnen tegenhouden. Het beslagbericht alsmede de verzetten worden geschraapt.

41. In geval de verzetdoener over een uitvoerbare titel beschikt, zou kunnen worden bepaald dat hij zich kan verzetten tegen de schrapping van het beslagbericht, maar dat enkel deze informatie wordt behouden die vermeld is in artikel 1390 § 1, 2°, 3°, 6° en 8° Ger.W., en dat al het overige, met het oog op de privacybescherming van de debiteur, zou worden geschraapt. Behouden worden dan enkel de vermelding van de identiteit van de beslagen schuldenaar; de datum, aard, plaats en datum van betekening van het beslag; alsook een korte beschrijving van de aard van de inbeslaggenomen lichamelijke roerende goederen en de identiteit van de instrumenterende gerechtsdeurwaarder. Onder meer de vermelding van de aard en het bedrag van de vordering en de

(19) Hij kan tevens de hernieuwing vragen van het bericht.

(20) Cf. *R.W.* 2000-2001, 1557, nr. 40.

schuldeiser waarvoor beslag werd gelegd, zou dan kunnen worden geschrapt.

Wanneer een verzetdoener met uitvoerbare titel de schrapping van een beslagbericht weigert, en dit bericht behouden blijft in voornoemde gereduceerde zin, dan blijven uiteraard ook alle andere verzetten tegen dit beslag, ook deze van schuldeisers zonder uitvoerbare titel, in het bestand vermeld.

42. Voorts is in meer algemene zin een nadere uitwerking van garanties voor de actualiteit en accuraatheid van het bestand van berichten noodzakelijk. Dat er een recht van toegang en verbetering is voor de schuldenaar inzake de berichten die op hem betrekking hebben, is duidelijk. Artikel 1391 § 6 Ger.W. verklaart de artikelen 10 tot 15 van de Privacywet van 1992 immers van toepassing op elkeen die in het bestand van berichten is opgenomen. Dit is echter niet voldoende omdat hier het initiatief van de debiteur wordt vereist. Voor een daadwerkelijke bescherming van de debiteur lijkt het mij noodzakelijk dat een verplichting zou worden ingevoerd voor de schuldeiser tot schrapping van het bericht van beslag, onverminderd de rechten van verzetdoende schuldeisers met een uitvoerbare titel, om binnen een bepaalde termijn na betaling van de schuld (b.v. drie dagen, zoals de termijn voor het invoeren van het bericht na beslag), met mogelijkheid van schadevergoeding in geval van nalatigheid.

Een dergelijke verplichting zou moeten worden ingevoerd voor elke schuldeiser die welk bericht ook in het bestand liet opnemen. Zodra de schuld waarvoor het bericht is opgenomen, is voldaan, zou de verplichting moeten gelden, op straffe van schadevergoeding, om dit binnen een korte termijn van drie werkdagen door te geven aan het bestand van berichten met verzoek het betrokken bericht te schrappen. Voor de beoordeling van een eventuele fout in hoofde van dergelijke schuldeiser wordt uiteraard niet gekeken naar het moment van effectieve schrapping, maar het ogenblik waarop hij een en ander doorgeeft aan het bestand van berichten. De verdere afwikkeling is dan de verantwoordelijkheid van het centrale bestand.

IV. Conclusie

43. Uitgaande van de nieuwe positie voor de verzetdoende schuldeiser, ingevoerd door de wet van 29 mei 2000, heb ik geprobeerd een voorstel te formuleren voor een praktische toepassing van de nieuwe

regeling inzake uitvoerend roerend beslag. De uitgangspunten en doelstellingen van de wet worden hierbij ten volle gerespecteerd.

44. Wel stel ik op een aantal punten preciseringen en verfijningen voor, met name:

- *Dat de mogelijkheid om verzet te doen tegen beslag enkel zou kunnen worden gemeld in het bestand van berichten door tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder;*
- *Dat de verzetdoende schuldeiser met een uitvoerbare titel die een verkoop wil doen vaststellen:*
 - *dit zou doen via de instrumenterende gerechtsdeurwaarder waarbij wordt gepreciseerd dat dit de gerechtsdeurwaarder is die optreedt op verzoek van deze verzetdoende schuldeiser of meer algemeen van de schuldeiser die om de vaststelling van de verkoop verzoekt;*
 - *dit enkel zou kunnen doen met respect voor de termijn van één maand voor de eerste datumstelling;*
 - *dit zou doen via een gewaarmerkt afschrift van het beslag dat bij voorkeur wordt afgeleverd door het centrale bestand van berichten, en indien dit niet mogelijk zou zijn, door de beslagleggende gerechtsdeurwaarder die de rol vervult van coördinerende gerechtsdeurwaarder;*
- *Dat enkel verzetdoende schuldeisers met een uitvoerbare titel moeten instemmen met de schrapping van een beslagbericht, doch niet gewone verzetdoende schuldeisers;*
- *Dat er voor elke schuldeiser die welk bericht ook liet opnemen, een verplichting wordt ingevoerd tot het doorgeven aan het bestand van berichten van de voldoening van de schuld, binnen een termijn van drie werkdagen na deze voldoening, met verzoek tot schrapping van het bericht.*

45. Ik ben ervan overtuigd dat met een aantal preciseringen en aanvullingen in voornoemde zin, de nieuwe wet betreffende het roerend beslag praktisch werkbaar kan zijn. Dan zal de wet een stap vooruit betekenen, zowel met het oog op een verhoogde efficiëntie van de invordering, als met het oog op kostenbesparing voor de schuldenaar.